

УДК 801.61: Махно

«ЗМІСТОФОРМНА ОДИССЕЯ» ВАСИЛЯ МАХНА У ЗБІРЦІ «CORNELIA STREET CAFE: НОВІ ТА ВИБРАНІ ВІРШІ»

Оксана Плющик,

Київський університет імені Бориса Грінченка
вул. Тимошенка, 13-Б, м. Київ, Україна, 04212
o.pliushchik@kubg.edu.ua

*«словами слів про слова»
Василь Махно*

За мету статті обрано аналіз форми віршів Василя Махна – знаного поета, есеїста, літературного критика, перекладача та вченого – в її єдності зі змістом на прикладі збірки «Cornelia Street Cafe: нові та вибрані вірші» (2007).

Василь Махно захоплюється новими образами, трансформуючи власні, уже давно набуті. Зокрема в текстах поета головними містами були зазвичай ті, в яких він проживав, але з мандрями світом і часом географія його міст та місць розширювалася – так й у віршах автор плавно переходить від класичних зразків до верлібру.

Митець не заціклюється на строгій витриманості римування – серед певної кількості строф з'являються одна-дві-три, які не повторюють одна одну, а змінюють у рядках жіночі-чоловічі-дактилічні рими. Графічна форма запису віршів у В. Махна, ніби мандруючи, може наближатися до переміщення, руху, дії: більшість рядків поезії містять тире – як зміну декорацій, теми, простору, плану тощо.

Василь Махно не прагне прив'язуватися до рими – у нього завжди виникає бажання «поборотися» з традицією. Власне, для поета існує внутрішня боротьба з вішовими формами при виборі головного формального інструментарію – йому завжди цікаво експериментувати, досягаючи заглиблення у саму сутність поезії.

Зокрема, створюючи умовно-асоціативні образи, В. Махно користується параномазією (звуковою метафорою); заримовування українських слів з англійськими надає несподіване розгортання неточній римі; звуковий ефект навіть вплетений у строфічний перенос, який зустрічається майже в усіх ритмічних строфічних віршах; почасти в збірці зустрічаються анафора та епіфора, які також створюють звукове інструментування (як обрамлення).

Аналізуючи збірку на предмет інструментарію для втілення змісту через образи та форму, автор статті доводить, що В. Махно – неперевершений майстер слова, який міцно тримає його (слово) у руці й вправно втілює на папері словообразність, не боячись експериментувати з формою (фонікою, строфікою, римою, римуванням, віршорядками).

Ключові слова: *Василь Махно; поетика; римування; поезія; віршорядок.*

Василь Махно – поет, есеїст, літературний критик, перекладач та вчений – добре відомий і в Україні, і на зарубіжжі. Більше 15 років живе в Америці, називає себе «ньюйоркером» [8], водночас постійно наголошуючи, що він – поет український, оскільки пише рідною, українською мовою. Автор поетичних збірок, прози, есеїстики, драматургії, перекладів весь час на слуху вітчизняного читача: мандруючи різними країнами, живучи в Нью-Йорку, він завжди повертається на батьківщину і власною персоною, і власними текстами.

Наразі постать Василя Махна, попри значну кількість його інтерв'ю, критичних рецензій, статей (І. Андрусяка [1], Є. Барана [2], Ю. Ємець-Доброносової [4], О. Калинюшко [5], Ю. Починок [12] та ін.), не стала (поки

що!) окремим дослідженням для науковців. Отже, заглиблення в будь-яку складову поетики творчості цього непересічного автора, «поета для поетів» (І. Андрусак), є актуальним; саме у цих межах за мету статті обрано аналіз форми віршів у її єдності зі змістом на прикладі збірки «Cornelia Street Cafe: нові та вибрані вірші» (2007) [10].

Поставлена мета передбачає аналіз збірки Василя Махна у віршознавчому аспекті; віднаходження інструментів, які б унаочнили зв'язок змісту й форми поетичних текстів автора; простеження, як метрико-ритмічний рисунок та звукопис безпосередньо задіяні у формозмістовій єдності творів.

Василя Махна можна метафорично назвати мандрованим поетом: митець, який повсякчас рухається континентами, захоплюється новими образами (а простір для цього широкий), трансформуючи власні, уже давно набуті. І якщо раніше в його текстах головними містами були ті, у яких проживав (Чортків, Кривий Ріг, Тернопіль, Нью-Йорк), то з часом географія міст і місць розширювалася: від Кракова, Любліна, Женев, Парижа до Стамбула, Одеси, Львова тощо. Така «непосидючість», певного роду «одіссея», змушує рухатися, не застоюватися й у формальному аспекті його поезії – як і стверджує Б. Рубчак у передмові до збірки: «Що, мабуть, найцікавіше в Махна – це його мандри всередині власних поезій. Зміни в образності й стилі, що їх ці тексти зазнають із моментом переселення автора, а при тому збереження в них основного передособового імпульсу <...> – служать як блискучі приклади такої нині модної теорії еміграційної літератури – прийняття нового місця поселення й одночасно запеклої боротьби з ним. Махно ж бо – передусім поет місця, поет простору, що різьблений часом, – поет часопростору» [13, 7].

Класична побудова вірша поета-філолога з часом, а це безпосередньо унаочнює, власне, збірка поезій, змінюється «...від вибагливих строфічних структур з розкішними римами до домежно звільнених верлібрів» [13, 22]. Так, канонізованість строфи 1998–2002 рр. м'яко й логічно увіходить у верлібр. Наприклад, розбивка строфи на рядки (1+4 та 5 рядків) у вірші «ти починаєш від плодів цитрин» [10, 170] – фактично спроба «розхитати» канон п'ятивірша. За римуванням, на слух, – це пентина (аВВаа – три строфи, АвВАА – остання, четверта, строфа), але у графічному записі перша та третя строфи – з виокремленим першим рядком:

ти починаєш від плодів цитрин

знаходити вдоволення: ти пишеш
вмокаючи перо у морфій тиші
із перснем берега і кульчиком гори
човном – галерником – фонетикою риб.

Власне, і сама ритміка ямба у строфах ненав'язливо рухається стійким п'ятистопником від чотиристопного («плодів які ти звідав») до шестистопного («човном – галерником – фонетикою риб»).

Серед уживаних форм римування цього періоду, початкового й далі, фактично, переломного, слід назвати АВАВ («усе забуваєш – дрібнішає вушко голки» [10, 171], ааа («ріг буйвола затвердне наче бинт» [10, 172], «часи в повітрі плинні мов ріка» [10, 177]), авав («елегії – зернами сумніву, розмисли снами» [10, 180]), АВАВВ («серп тяжкий і сніп – уже й селяни» [10, 186], «із вічності плинного дива» [10, 201]), ааВ ссВ («сніг летить з останніх століть» [10, 191]) та под. Але автор не зациклюється на строгій витриманості римування – серед певної кількості строф з'являються одна-дві-три, які не повторюють одна одну, а змінюють у рядках жіночі-чоловічі-дактилічні рими, наприклад: «ти починаєш від плодів цитрин» [10, 170] – аВВаа та АвВАА; «стоячи в ямі світла – бачити порох Риму» [10, 179] – АА та А'А'; «суху печаль потовчену на скло» [10, 182] – аВВаВ та АвВАВ; «спитаєш сни – не вірші: хоч вони» [10, 185] – аВааВ та АвААВ; «І на їхні голови поклавши» [10, 193] – АвАВ, А'ВА'В та АВАВ і т. д.

Поет зізнається, що переїзд до Америки безпосередньо вплинув на зміну віршів; він «бунтує супроти себе, щоби увиразнити, або упорядкувати структуру своєї мови, поетичної форми etc. Звичайно, що творчість взагалі, а поетична зокрема, – це поєднання раціональних та ірраціональних елементів у різних комбінаціях» [9]. Таким чином, В. Махно здійснює як літературознавчі, так і культурологічні мандри, зокрема наголошуючи в одному з інтерв'ю (мова йшла про правила гри при переході поета з поезії на прозу), що «намагався зреалізувати поетичні структури мови через міфологізм урбаністики і конкретику місця навіть в оповіданнях» – як акцент на постійно вірному для себе мотиві мандр, але завжди залишаючи точкою відліку, точкою початку дім, оскільки «...головним простором життя завжди є дім, принаймні для мене, того, хто у зв'язку з переїздами, змінював його часто» [11].

Мандруючи відкритим простором, автор створює для себе образи, які безпосередньо пов'язані з переміщенням (зміною), і постає таким собі пілігримом (Б. Рубчак). Із цим згідні й критики його творчості, виводячи найчастіше уживані та найулюбленіші типажі образів риб, дому, міст і місць (та їхніх краєвидів), відомих і невідомих особистостей і постатей тощо. Навіть так часто вживаний образ вірша теж уміло вплітається в канву мотиву, наприклад: «і те / що звичкою записувати слова – вірші назвеш – яким корабель гомер / влаштував одіссею» [10, 92] (слова, як корабель, змінюючи форму, мандрують у вірші); «впереміш із днями і віршами смикаєш сітку води» [10, 104] (вода, як і дні, плинна, а надрукований вірш незмінний); «тканина вірша / виткана з подиху слів» [10, 122] (повітря від подиху завжди рухливе) тощо.

Графічна форма запису віршів, ніби мандруючи, у В. Махна може наближатися до переміщення, руху, дії: більшість рядків поезій містять тире – як зміну декорацій, теми, простору, плану тощо. Тире виникають у різних місцях віршорядків:

в імператорським саді – погашених свіч –
і телячої шкіри – він книжник і миш –
влада пахне книжками і мудрій сові
вірші теж – мов пісок – хтось нашіптує звиш [10, 209]

Інколи «зупинками» тире поет навіює мотив хокку, звісно, без підрахунку складів, лишень образами та манерою читання, як-от:

бо вони розтанули у білій млі – у молоці повітря –
наздоганяй тінь – і дивися на цвіт сливи –
складай свої пісні – в яких кожен звук – криниця смутку –
[10, 199]

Сучасні поети зазвичай не оформлюють вірші пунктуаційно, вважаючи, що вільність авторських думок реципієнт може сформувати на власний розсуд – завдяки інтонаційно-декламаційній манері викладу: «Вільне від знаків письмове мовлення дозволяє читачеві довільно, без будь-якого упередження, по-своєму, на своє сприйняття і розуміння інтерпретувати явлений текст. Тобто текст без розділових знаків володіє ширшою інтерпретаційною спроможністю, відкривається для читача як своєрідний словесний хаос, який він може впорядковувати як йому заманеться. А поет і творець такого тексту звільняє себе від вигаданих смислів, доручає їх у вільній формі читачеві, котрий не завжди здатний відгадати замисел поета. Та поет цього і не домагається» [3, 174], – стверджує автор монографії «Технологія літературної творчості» (2017) П. Білоус. І на підтвердження слів науковця вірш автора збірки:

у будь-який спосіб записана
поезія ставала кольором і звуком [10, 30].

В одному з інтерв'ю В. Махно наголошує, що в кожній літературі при існуванні усталених поетичних форм завжди виникає бажання «поборотися» з традицією. Він вважає, що поезія, наповнюючись глибоким змістом, тонкою гамою емоцій та винахідливістю віршової структури, не потребує звіту, чи є в ній рима, чи її немає (маючи форму верлібру) – наразі не так уже й важливо. І вже як науковець припускає, що структура мови шукає в новому часі нові форми вираження, які митці відчувають і вводять у національну традицію, видозмінюючи її. Власне, для В. Махна існує внутрішня боротьба з віршовими формами при виборі головного формального інструментарію – йому завжди цікаво експериментувати в такому «різнополюсному магнітному полі» кількох форм, досягаючи заглиблення в саму сутність поезії [6].

Інтерв'юер певен, що «процес писання – це очищення мови від зайвих слів» [11], і цією фразою, фактично, досягає успіху в умінні змінювати форму не тільки в поетичних текстах, а й в есеях, де мінливість проявляє в стилі, уважаючи змінною синтаксичну конструкцію (міста, тексту тощо): «Найголовніше, що робить письменника письменником – це коли відчуваєш, що з матеріалом мови ти можеш зробити все, що захочеш. Тоді, коли ти настільки зрісся з мовою, настільки її відчуваєш, що можеш побудувати будь-яку конструкцію, можеш висловити будь-яку думку, можеш зробити так, можеш зробити сяк» [7].

Одним з таких прийомів у формі вірша, створюючи умовно-асоціативні образи, В. Махно користується параномазією, яку часто ще називають звуковою метафорою, наприклад, у вірші «Гертруда Стайн» [10, 74–75]: «і клей – як цукор – язиком лизати / щоб склеїти ці віддалі – і далі // залишитись у місті що за музу / замурзаною шльондрою – і ружу», «знаку не буде і не буде знаку // на голові підстриженій Гертруди»; або ж у вірші «До Бориса Щавурського» [10, 34–35]: «те й кажу що зміна і заміна / слів в слова», «батьківщина виставить кошторис / і борги мені мої повторять / – блудний син а чи приблудлий пес», «ці терміти – терміни запізні / щоб порозумітися листом», «ще тримає обід а чи обід»; або ж у вірші «Читання віршів» [10, 83–84]: «і статі і статут», «змете бородою цей бруд і цей бруклін», «і різдва дереворіз» та под.

Подібне використання звуко-семантичного зближення слів у сучасній українській поезії використовується широко. Слова, близькі за звучанням, зазнають поетичної семантизації та створюють асоціативно-узагальнену форму, так звану «паронімічну атракцію», яка може формуватися й на фольклорній семантичній паралелі – таким способом будь-який поет, і власне, досліджуваний нами, задіює в межах традиційного – новотворення власного поетичного світу.

Найцікавішим і найчастішим із засобів звукової організації віршів збірки є рима в розмаїтті можливостей графічного (рядкового та строфічного) поєднання слів. Рима зазвичай у поета *різнограматична* (на прикладі усього двох віршів «Про асирійського пса» [10, 32–33] та «Париж» [10, 53–54]): невтішні – вірші, з усюд – бруд, школи – ніколи, щеням – щодня; *оригінальна і точна*: джазу – заразу, сну – антилопи гну, алкоголь – де Голль, пси – попси, батьківщин – мужчин, весна – тісна; *оригінальна й неточна*, де остання підкреслює нетрафаретність, мобільність творчої уяви та майстерність у її створенні: коаліцій – у клітці, Нью-Йорк – пісок, мандри – атланти, молюсків – плюскіт, жінками – кави, лорки – кроки, меланхолію – колії, метатекст – пес, фальшивлять – зашиють.

Заримовування українських слів з англійськими теж надає несподіваний рух неточній римі: Salvation Army – ногами [10, 83], CD – стіні [10, 122], Cornelian bar – плат – скла – good luck – плавба – слаба – вола [10, 139] та под.

У створенні звукопису поет застосовує як асонанс:

трі відсідки за нім – кілька зон – кілька зім
ухилівсь від кастета – та не від косі...
однокласник Ромán [10, 77],

так й алітерацію:

його тіло зішите зі шкіри віршів [10, 32];
життя що залежить від слів
якого і словом вважати не слід
а тільки Парижем й жінками [10, 54];

із тиші в тишу прошмигає миш:
і сипляться сніги – і в цім столітті [10, 164];

і ти в покоях тиші – чи в снігах –
смиреним сном над берегом століття
підеш услід за літописцем літа
де час пульсує – і тіла комах
в повітрі тліють – й дотліває страх [10, 165];

тлумляться трикутних тіл ліси [10, 194] та под.

Звуковий ефект навіть вплетений у строфічний перенос, який зустрічається майже в усіх ритмічних строфічних віршах (виокремлення моє. – *О. П.*):

віконця Бога ліплені із глини
і голос наче дим над пустирем – і три
особи Божі – книга як години
дописана була час витікав *витри-*

мував ріку і тінь її спасенну [10, 205].

Слово «витримував» задля рими розділене на склади, але, як варіант, при декламації можна прочитати таким чином: «книга, як години, дописана була. Час витікав. Витри (або ж: Ви – три). Витримував ріку і тінь її спасенну».

Інколи строфічний перенос охоплює весь вірш, наприклад, «І на їхні голови поклавши» [10, 193], «Дерево в тонкій одежі» [10, 194], «Темний ієрогліф відмикав» [10, 196] тощо:

Дерево в тонкій одежі світла
кола мітить. І трикутна вежа
тіла розсипається. Самітня
трійця повертається з безмежжя

лиць. Стебло втрачає здатність
мислити. Ввійти в дев'яте коло,
втримати тепло й порядок хатніх
зречень уречевлених. Навколо

золотистий сад в одній особі [10, 194].

Почасти у збірці зустрічаються анафора та епіфора, які також створюють звукове інструментування (як обрамлення), наприклад, епіфора строф «однокласник Роман» в однойменному вірші [10, 77], ефект якої підсилюється повтором, що змінюється змістовим наповненням у шести строфах: 1, 2 строфи – «я не знаю – братан», 3 – «це я знаю – братан», 4, 5 – «що я знаю – братан» і 6 –

«невідомо – братан» й відсилає читача в час домінування «блатних», з відповідним антуражем, поведінкою і «братанами».

Отже, аналізуючи збірку на предмет інструментарію для втілення змісту через образи та форму, можна сказати, що В. Махно – неперевершений майстер слова, який міцно тримає його (слово) в руці й вправно втілює на папері словообразність, не боячись експериментувати з формою (фонікою, строфікою, римою, римуванням, віршорядками). Відкритим лишається питання щодо видозміни певних формальних чинників протягом творчого шляху поета.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрусак І. «Рибою пливи, Свідзинським, кавою...»: (архетипні знаки в поезії В. Махна) / Іван Андрусак // Слово і час. – 1998. – № 2. – С. 22–23.
2. Баран Є. Божих слів нерозгадані коди... [Рец. на кн. Махно В. Лютневі елегії та інші вірші] / Євген Баран // Кальміус. – 2000. – № 3–4. – С. 59–60.
3. Білоус П. Технологія літературної творчості : монографія / Петро Білоус. – Житомир : ПП «Рута», 2017. – 216 с.
4. Ємець-Доброносова Ю. Василь Махно. Дім у Бейтінг Голлов. Оповідання [рецензія] [Електронний ресурс] / Юлія Ємець-Доброносова. – Режим доступу: <https://krytyka.com/ua/reviews/dim-u-beyting-hollov-opovidannya>.
5. Калинюшко О. Мандри як еміграція: літературний персонаж у пошуках самоідентичності (збірка оповідань Василя Махна «Дім у Бейтінг Голлов») / О. Калинюшко // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Літературознавство. – 2016. – № 1. – С. 127–132.
6. Кацов Г. Василь Махно: «Ориентация на Запад придала украинской литературе особый статус» [інтерв'ю] [Електронний ресурс] / Геннадий Кацов <http://www.runyweb.com/articles/culture/literature/vasyl-makhno-interview.html>.
7. Кінь О. Василь Махно: Українська література ніколи не буде такою, як англійська чи французька [інтерв'ю] [Електронний ресурс] / Остап Кінь. – Режим доступу: <http://life.pravda.com.ua/person/2011/10/4/86902>.
8. Козирєва Т. Нью-Йорк–Чортків: зустріч непоєднаних міст у книзі Василя Махна [інтерв'ю] [Електронний ресурс] / Тетяна Козирєва. – Режим доступу: http://www.tenews.org.ua/post/view/n_yu-york_-_chortkiv_zustrich_nepoednanih_mist_u_knizi_vasilya_mahna.
9. Любка А. Василь Махно: «Нью-Йорк – світ, але все ж не Всесвіт» [інтерв'ю] [Електронний ресурс] / Андрій Любка. – Режим доступу: <http://sumno.com/article/vasyl-mahno-nyu-jork-svit-ale-vse-zh-ne-vsесvit>.
10. Махно В. Cornelia Street Cafe: нові та вибрані вірші / Василь Махно. – Київ : Факт, 2007. – 224 с.
11. Павлова О. «Писання – це очищення мови від зайвих слів» – Василь Махно [інтерв'ю] [Електронний ресурс] / Олена Павлова. – Режим доступу: http://gazeta.ua/articles/culture/_pisannya-ce-ochischennya-movi-vid-zajvih-sliv-vasil-mahno/666053.

12. Починок Ю. Мовно-семантичні експерименти Юрія Тарнавського (Нью-Йоркська група) та Василя Махна («Західний вітер» Тернопіль / Нью-Йорк) / Юлія Починок // Українське літературознавство. – 2013. – Вип. 77. – С. 110–124.

13. Рубчак Б. Мандрівник, іноді Риба [Вступна стаття] / Богдан Рубчак // Василь Махно. Cornelia Street Cafe: нові та вибрані вірші. – Київ : Факт, 2007. – С. 7–22.

**«ФОРМАЛЬНО-СОДЕРЖАТЕЛЬНАЯ ОДИССЕЯ» ВАСИЛИЯ МАХНО
В СБОРНИКЕ «CORNELIA STREET CAFE:
НОВЫЕ И ИЗБРАННЫЕ СТИХИ»**

Оксана Плющик

Для исследования единства содержания и формы автор статьи анализирует сборник «Cornelia Street Cafe: новые и избранные стихотворения» (2007) Василия Махно – известного поэта, эссеиста, литературного критика, переводчика и ученого.

Василий Махно увлекается новыми образами, трансформируя собственные, уже давно приобретенные. В частности, в текстах поэта главными городами были обычно те, в которых он проживал, но с путешествиями по миру и со временем география его городов и мест расширялась – так и в стихах автор плавно переходит от классических образцов к верлибру.

Художник не заикливается на строгой выдержанности рифмовки – среди определенного количества строк появляются одна-две-три, которые не повторяют друг друга, а изменяют в строках женские-мужские-дактилические рифмы. Графическая форма записи стихов у В. Махно может, как бы путешествуя, приближаться к перемещению, движению, действию: большинство строк стихов содержат тире – как смену декораций, темы, пространства, плана и т. п.

Для Василия Махно не является обязательной привязка к рифме – у него всегда возникает желание «побороться» с традицией. Собственно, для поэта существует внутренняя борьба со стихотворными формами при выборе главного формального инструментария – ему всегда интересно экспериментировать, достигая углубления в самую сущность поэзии.

В частности, создавая условно-ассоциативные образы, Василий Махно пользуется параномазией (звуковой метафорой); рифмовка украинских слов с английскими дает неожиданное раскрытие неточной рифме; звуковой эффект даже вплетен в строфический перенос, который встречается почти во всех ритмических строфических стихах; отчасти в сборнике встречаются анафора и эпифора, которые также создают звуковую инструментовку (как обрамление).

Анализируя сборник на предмет инструментария для воплощения содержания через образы и форму, автор статьи доказывает, что Василий Махно – непревзойденный мастер слова, который крепко держит его (слово) в руке и умело воплощает на бумаге словообразность, не боясь экспериментировать с формой (фоникой, строфикой, рифмой, рифмовкой, строками).

Ключевые слова: Василий Махно; поэтика; рифма; поэзия; строка.

**VASYL MAKHNO'S "ODYSSEY OF CONTENT AND FORM"
IN THE POETRY COLLECTION
"CORNELIA STREET CAFE: NEW AND SELECTED POEMS"**

Oksana Pliushchuk

Vasyl Makhno, as a poet, essayist, literary critic, translator and scholar, is well known both in Ukraine and abroad. The aim of this article is to analyze the form and the content of poems on the example of the poetry collection "Cornelia Street Cafe: New and Selected Poems" (2007). Vasyl Makhno practices new images, transforming those he earlier left behind.

In his texts the main cities were those, where the author used to live; travelling around the world the geography of his cities and places expands; we can notice its poetic representation in his poems when Makhno smoothly passes through classical examples to free verse.

The author does not concentrate on strict rhyming – among a certain number of stanzas, one, two or three rhymes do not repeat each other, but rather change single-double-dactylic rhymes.

Graphic form of Makhno's verses seems like symbolizes travelling – as if lines are the representation of movement and action: most lines of his works have dashes – like a change of scenery, topic, space, picture, etc. Vasyl Makhno isn't pressed towards rhyme – he always has a desire to "fight" against tradition. Choosing the main formal poetic instrument the poet experiences an internal struggle – he is always interested in experimenting, deepening into the very essence of poetry.

In particular, when creating relatively associative images, Vasyl Makhno uses paronomasia (sound metaphor). He rhymes Ukrainian and English words; such rhyming provides unexpected development of inaccurate rhymes. In his collections one can find examples of anaphora and epiphora, which also create sound instrumentation (as some decoration). Analyzing the above mentioned poetic collection on the subject of the instruments for creation of content through images and form, the author of the article proves that Vasyl Makhno is a real word-painter, who confidently holds it (the word) in his hand, artistically realizes the word-form on paper, and is not afraid to experiment with the form (sound organization, strophe organization, rhyme, verses).

Keywords: *Vasyl Makhno; poetics; rhyming; poetry; verse.*

Стаття надійшла до редакції 17.11.2017

Прийнято до публікації 29.12.2017